

[Tinning]

kelt område er det velkendt, at det i dag kan være svært for de unge inden for EFG-uddannelserne at få en praktikplads, men for en ung indvandrerdreng eller -pige er det dobbelt og tredobbelt så svært at få en plads.

Det, det drejer sig om, er jo simpelt hen, at enten udstikker vi nogle retningslinier og forsøger at komme i gang også helt konkret med at give nogle muligheder for de indvandrere, der er kommet her til landet, eller også lader vi stå til. Hvis folketinget vælger at lade stå til, er det klart, hvad der vil ske: der vil i første omgang ske det, at en række indvandrere vil blive det, man kalder dobbelt halvsprogede, altså at de ikke kan klare sig sprogligt og derfor heller ikke socialt hverken på deres eget sprog eller på dansk.

Der vil selvfølgelig også ske det, at der udvikler sig en gruppe eller et lag af indvandrere, specielt unge indvandrere, som bliver en socialt meget stærkt presset og meget stærkt truet gruppe, og vi ved jo af erfaring, at noget sådant kan give sig udslag i – meget forståeligt i øvrigt – voldsomt radikale og indimellem desperate reaktioner på situationen. Det, det drejer sig om, er altså, at enten gør man noget effektivt herindefra, eller også risikerer vi med ret stor sandsynlighed at skabe en ny slags indvandrerproletariat især af unge.

Hvad angår de enkelte bemærkninger, var der alle henvisningerne til sidste behandling, og jeg skal ikke gentage VS' indlæg fra sidst – det kan jo også blive for absurd – men jeg forstod på hr. Maisted fra fremskridtspartiet, at det var kritisabelt, at vi ikke havde regnet ud, hvad dette her ville koste. Først vil jeg selvfølgelig glæde mig over den bemærkning, for den skal måske forstås sådan, at hvis det ikke koster så meget, vil fremskridtspartiet gerne være med på tankegangen. Sidst ville fremskridtspartiet ikke være med til noget som helst, ganske uanset hvad det måtte koste.

Til centrum-demokraternes ordfører skal jeg sige, at det er med vilje, vi har skrevet, at indvandrerbørn over 4 år skal have et tilbud om gratis ophold i en daginstitution. Det er da rigtigt, at familiemønsteret, som det eksisterer og praktiseres i de forskellige indvandrer kulturer, er sådan, at man ikke kunne forestille sig – heller ikke dér i øvrigt – at sige, at nu skal de pågældende børn i daginstitutioner. Men det er heller ikke det, vi ta-

ler om. Det, vi siger, er, at de skal have tilbud om et gratis ophold, og selvfølgelig bør det kombineres med information og konsulentvirksomhed ude omkring, så indvandrerne faktisk bliver klar over, at tilbuddet eksisterer, og klar over, at de har mulighed for at bruge det.

Hvad angår den frivillige modersmålsundervisning, mener vi ikke, som det også fremgår af beslutningsforslaget, at det kører rigtigt nu, for realiteten er jo, at det kører uden for den almindelige skoletid, og det er klart, hvad det betyder. Det betyder, at nogle indvandrer elever, som i forvejen er hårdt presset både i hverdagen og sandelig også med at klare sig i den danske folkeskole, nu skal præstere et større arbejde end de danske elever. Det er der mange af dem som simpelt hen ikke magter, og det kan der ikke være noget overraskende i.

Derfor er det nødvendigt at få ændret modersmålsundervisningen, så den bliver lagt ind i den normale arbejdstid, og det kan eventuelt kombineres med, at man underviser i en række af de øvrige fag på indvandrerens modersmål. Det kan lade sig gøre nogle steder i landet, og jeg er da også klar over, at undervisningsministeren i hvert fald tidligere har stillet sig positivt over for forsøg i den retning, for så vidt der er et egentligt underlag for en sådan undervisning, og naturligvis også for så vidt forældrene er indstillet på, at et sådant forsøg bliver afviklet.

Til slut skal jeg bare endnu én gang understrege mit hovedsynspunkt: hvis vi ikke i løbet af meget kort tid får taget helt konkrete skridt, selvfølgelig ikke nødvendigvis i form af, at VS' beslutningsforslag bliver realiseret – vi kan som bekendt nøjes med mindre – men konkrete skridt til at forbedre undervisningsmulighederne for de unge indvandrere og for de voksne og konkrete skridt til at forbedre de opvækstvilkår, den socialisering, som de helt små indvandrerbørn er udsat for, så vil der simpelt hen ske det, at vi producerer en gruppe sociale tabere, en socialt hårdt belastet gruppe, og det er selvfølgelig en anden del af argumentationen i forbindelse med hr. Maisteds indvending. Det er ret svært at lave beregninger over, hvad sådan noget koster, men selvfølgelig kan vi regne det ud, og det vil vi hellere end gerne medvirke til. Vi mener samtidig, det så kunne være rimeligt at bede undervisningsministeri-